

PRESENTACIÓN DE RESULTADOS

Grupo de Trabajo 4

Alimentación, Agricultura, Pesca e Biotecnoloxía

organiza:

axencia
galega de
Innovación

XUNTA
DE GALICIA

II FORO ris³
unha visión estratéxica compartida /
una visión estratégica compartida

Santiago de Compostela, 21 de maio / 21 de mayo

- **Composición do GT4**
- **DAFO Resumo**
- **Obxectivos definidos**

Resumo resultados do GT4

2

Mesas de
traballo

5

Participantes

21

Interlocutores

13

Cuestionarios
de ciencia

19

Cuestionarios
de empresa

180

Casos de
éxito

6

Obxectivos
definidos

04/04/2013

1ª Mesa de Traballo

09/04/2013

2ª Mesa de Traballo

Coordinación

- **Covadonga Salgado Blanco** (Directora do INTECMAR).
- **Federico Sánchez Rodríguez** (Subdirector Xeral de Innovación e Experimentación Agroforestal).

Participantes

- **Rosa Pedrosa Pedrosa**, Subdirectora Xeral de Planificación.
- **José Manuel Janeiro Caramés**, Xefe de Servizo de Industrias Agrarias, en substitución de Ricardo Rivas.
- **Ángel Gómez Amorín**, Subdirector Xeral de Programas de Control de Riscos Ambientais para a Saúde.
- **Patricia Somorrostro López**, Secretaria Xeral de Universidades, en substitución de María Jesús Tallón.
- **Javier Franco Tubío**, AMTEGA (Xerente de Proxectos Medio Rural e Mar).

Interlocutores do GT4

UDC	IEO
USC	IIM
UVIGO	MBG
CLT MADEIRA (CMA)	AGADER
CLT ACUICULTURA	ANFACO CECOPESCA
CLT ALIMENTARIO DE GALICIA	BIOGA
CT DE LA CARNE (CTC)	FEIRACO
CT Galego de Acuicultura (CETGA)	COREN
CETMAR	GADISA
CIS MADEIRA	PESCANOVA
CETAL Fundación Centro Tecnológico Agroalimentario	OUTROS CENTROS

DAFO (Resumo)

ANALISE INTERNO

ANALISE EXTERNO

PTOS. NEGATIVOS

DEBILIDADES

- ✓ Insuficiente coordinación: Administración/ciencia/sector industria
- ✓ Escasa transferencia tecnolóxica entre os distintos axentes de I+D
- ✓ Tecido industrial moi atomizado, con abundancia de microempresas e pemes con escasa capacidade de innovación
- ✓ Baixa cultura emprendedora
- ✓ Sectores tradicionais pouco tecnificados

AMENAZAS

- ✓ Exportación do mellor capital humano
- ✓ Competencia de países emerxentes na produción da materia prima
- ✓ Necesidade de limitar os riscos medioambientais
- ✓ Retraso na incorporación de innovacións respecto aos principais polos innovadores

PTOS. POSITIVOS

FORTALEZAS

- ✓ Grupos de investigación vencellados ao GT4 moi activos na produción científica de I+D+i
- ✓ Xestión ecosistémica dos recursos costeiros. Produción sostible dos produtos pesqueiros con novas tecnoloxías
- ✓ Liderado produtivo de Galicia respecto do territorio español, agrupa á práctica totalidade da produción de mexillón e tamén de rodaballo
- ✓ Recursos xenéticos autóctonos capaces de xerar produtos diferenciados e elevada dispoñibilidade de recursos primarios
- ✓ Existencia do Campus de Excelencia Internacional "Campus do Mar" no ámbito marítimo-mariño
- ✓ Cooperación na Eurorexión Galicia-Norte de Portugal e outros países do arco Atlántico
- ✓ Liderado de Galicia no contexto español en produción de lácteos, carne de vacún de calidade diferenciada e madeira e os seus transformados
- ✓ Crecente presenza internacional da produción vitivinícola de calidade diferenciada
- ✓ Produción de alimentos de calidade diferenciada e amparados por IXPs con boa acollida nos mercados
- ✓ Abundancia de recursos mariños e forestais

OPORTUNIDADES

- ✓ Sectores tradicionais cun forte recoñecemento internacional
- ✓ Recoñecemento internacional do Campus do Mar
- ✓ Aumento da taxa da produción acuícola da EU
- ✓ Alimentación funcional, alimentos nutraceúticos e cosmoceúticos e de calidade diferenciada de orixe galega
- ✓ Desenvolvemento e venda de produtos forestais transformados de alto valor engadido (ecoeicientes)
- ✓ Xeración de sinerxías con outros sectores económicos: saúde, gastronomía
- ✓ Acuicultura e Pesca sectores pioneiros a nivel internacional en comercialización e produción
- ✓ Biotecnoloxía transversal e emerxente con potencial internacional. Para desenvolvemento e venda
- ✓ Sinerxías cos campus de saúde e do mar no desenvolvemento de alimentos funcionais
- ✓ Sanidade forestal e control de pragas
- ✓ Xestión de masas forestais para aproveitamento enerxético e cultivos enerxéticos
- ✓ Crecente demanda de produtos ecoeficientes e de enerxía
- ✓ Existencia de demanda para a transformación dos recursos dispoñibles

OBXECTIVOS GT4: Alimentación, Agricultura, Pesca e Biotecnoloxía

Galicia como provedor de produtos alimentarios seguros,
funcionais e de calidade diferenciada

Galicia como provedora de produtos forestais de alto valor engadido
(composites de nova xeneración, novos biomateriais leñosos, etc)
derivados de innovacións na cadea monte-industria

Situar Galicia como potencia mundial en acuicultura

Aproveitamento de residuos valorizables, subprodutos e actividades
alternativas no sector agroforestal e a súa industria transformadora

Xestión eficiente dos recursos agroforestais baseado nun
aproveitamento intelixente e sostible do medio. Acadar a
excelencia nas explotacións agroforestais

Aproveitamento sostible do Medio Mariño para a xeración de
produtos de alto valor engadido

Galicia como proveedor de produtos alimentarios seguros, funcionais e de calidade diferenciada

Obxectivo 1

Descrición breve

Apoio á xeración/potenciación dunha estrutura produtiva e de investigación cara ó desenvolvemento dun sector alimentario competitivo e innovador a nivel internacional ó redor de tres piares básicos:

✓ **Bioteconoloxía como ferramenta de apoio ao desenvolvemento de produto:** fomento de produtos e servizos biotecnolóxicos que produzan alimentos de alto valor engadido (diferenciais, funcionais, nutracéuticos, etc.).

✓ **Mellora de procesos de produción, da trazabilidade e da seguridade do produto,** apoiado en innovacións en tecnoloxías de produción e no uso das TICs para o seguimento integral da cadea produtiva-extractiva.

✓ **Mellora da comercialización:** Potenciación e reforzo da imaxe de marca e comercialización do produto dunha forma eficiente e competitiva co apoio das ferramentas TIC coma fonte de información e valor engadido na relación co cliente obxectivo. Sinerxías có turismo gastronómico galego.

Dirixido a

Área de Alimentación como elemento transversal ao Medio Rural e o Medio Mariño dentro do GT4 con estreita vinculación co sector saúde e turismo (inclúe todos os elementos da cadea alimentaria dende os produtores primarios ata a comercialización e o consumo).

Galicia como provedora de produtos forestais de alto valor engadido (composites de novaxeneración, novos biomateriais leñosos, etc) derivados de innovacións na cadea monte-industria

Obxectivo 2

✓ **Apoio á xeración/potenciación dunha estrutura produtiva e de investigación** de cara ao desenvolvemento dun sector primario, industrial e de servizos tecnolóxicos que provea **produtos forestais de alto valor engadido** (composites de nova xeneración, novos biomateriais leñosos, etc), **enerxía e procesos e coñecementos tecnolóxicos avanzados**.

Descrición breve

✓ Aplicación de **novas tecnoloxías de proceso, biotecnoloxía e TICs na cadea monte-industria**, orientadas tanto a xeración de produtos como a prestación de servizos tecnolóxicos. Exemplos das ditas innovacións poden ser a mellora da trazabilidade de produto do sector primario (certificación e cadea de custodia), desenvolver ferramentas informáticas a tempo real de apoio a xestión forestal e defensa contra incendios, a obtención de variedades arbóreas adaptadas as necesidades específicas da industria, a potenciación e reforzo de imaxe de marca de manufacturas, deseño e produción de novos composites, etc.

Dirixido a

Medio rural/Forestal

Situar Galicia como potencia mundial en acuicultura

Obxectivo 3

Descrición breve

Potenciación da acuicultura como creadora de emprego e riqueza dunha forma dinámica, sostible, equilibrada e de calidade nos aspectos ambientais, sociais e económicos e coma instrumento para a fixación da poboación nas zonas mais despoboadas

✓ **POTENCIACIÓN DA DIVERSIFICACIÓN.** Actuacións nos ámbitos da biodiversidade, dos sistemas produtivos (instalación e tecnoloxías de cultivo) e na comercialización (produtos e presentacións).

✓ **REFORZAMENTO DAS ESTRUTURAS PRODUTIVAS.** Emprego das TEFs, TICs e outras para acadar maior eficiencia produtiva e enerxética nas distintas fases dos cultivos, na optimización do uso da auga e xestión dos residuos da produción, na alimentación e na prevención e loita contra as patoloxías.

✓ **MELLORA DA COMERCIALIZACIÓN E TRAZABILIDADE.** Co apoio das ferramentas TIC potenciar a imaxe de marca e incrementar o valor engadido aportando información da calidade alimentaria, da trazabilidade do produto, das garantías hixiénico-sanitarias e, en definitiva da seguridade alimentaria dos produtos da acuicultura galega.

Dirixido a

Area de medio mariño/auga doce e alimentación con sinerxías con saúde, turismo gastronómico, cultura, planificación territorial, medio ambiente e demografía.

Aproveitamento de residuos valorizables, subprodutos e actividades alternativas no sector agroforestal e a súa industria transformadora

Obxectivo 4

Descrición breve

✓ O obxectivo é **crear valor a partir dos subprodutos e residuos xerados polas cadeas de produción, tanto de orixe agroforestal como da súas industrias transformadoras**. Innovacións na loxística da súa concentración, recollida e transporte son fundamentais para afrontar este reto, sobre todo no caso dos residuos.

✓ Ademais dos empregos xa desenvolvidos como fertilizantes ou materiais encalantes (xurro, esterco de polo, cinzas de caldeiras de biomasa,...), de cama para o gando (virutas xeradas nas industrias de aserrado), ou bioenerxía (casca da madeira...), existen **novas aplicacións como compoñentes de produtos cosméticos, aditivos alimentarios e aplicacións farmacolóxicas que se están a desenvolver**.

✓ Pola outra banda, **actividades de servizo coma o turismo enolóxico e o turismo activo** que nacen como actividades complementarias da actividade principal terán a oportunidade de desenvolverse dun xeito novedoso. Trátase de novas liñas de negocio moi axeitadas para rexións cunha importante actividade no sector agroforestal, como é o caso de Galicia.

Dirixido a

Medio Rural vinculado directamente co turismo, medio ambiente e enerxía

Xestión eficiente dos recursos agroforestais baseado nun aproveitamento intelixente e sostible do medio. Acadar a excelencia nas explotacións agroforestais.

Obxectivo 5

Descrición
breve

✓ **Obxectivo é mellorar de forma sostible a eficiencia e rendibilidade das explotacións agroforestais galegas** mediante a introdución de novas tecnoloxías para optimizar o uso dos recursos (fertilizantes, concentrados, fitosanitarios, auga, enerxía..), ampliar a base territorial das ditas explotacións, mellorar a súa xestión económica, crear novos canles de comercialización, optimizar a xestión fronte a pragas e enfermidades dos cultivos e do gando, o uso dos recursos xenéticos, etc. Inclúe calquera innovación que mellore a eficiencia, rendabilidade e sostibilidade ambiental das ditas explotacións.

✓ Exemplos do antedito poden ser o desenvolvemento de **agricultura de precisión mediante a captura de información in-situ para definir estratexias intelixentes de xestión dos cultivos, o deseño e a implantación de biosensores para o seguimento automatizado do gando** (ciclo correcto de fecundación, enfermidades ...), a **detección temperá de incendios forestais, a simulación do seu comportamento e innovacións na transmisión de información para a súa extinción**, o desenvolvemento e adaptación de novas tecnoloxías de inventario de recursos agrarios e forestais, a creación de bases de datos e de mercados virtuais de recursos e produtos (incluído o solo), o emprego de **biotecnoloxías na mellora xenética das especies vexetais e animais, na xestión integrada de pragas e enfermidades**, así como na mellora da sanidade animal, o desenvolvemento de ferramentas para a toma de decisións técnico-económicas nas explotacións, etc.

Dirixido a

Medio Rural vinculado coas TIC e medio ambiente.

Aproveitamento sostible do Medio Mariño para a xeración de produtos de alto valor engadido

Obxectivo 6

Descrición breve

Promover un mellor aproveitamento dos recursos do Medio Mariño a través do uso de tecnoloxías transversais innovadoras, a Biotecnoloxía ou as TIC, cara a conseguir un desenvolvemento sostible do medio mariño e un incremento no valor engadido do produto final, tendo en conta que o océano subministra servizos e recursos de enorme transcendencia para o desenvolvemento socio-económico de Galicia. Neste senso o Medio Mariño é fonte potencial de novos produtos de gran valor engadido:

✓ **Produtos biotecnolóxicos para a medicina e a cosmética:** desenvolvemento de novos compostos bioactivos, moléculas que alteran a habilidade das células tumorais de multiplicarse, novos compostos procedentes de invertebrados mariños con propiedades terapéuticas, etc.

✓ **Novos biomateriais:** desenvolvemento de novas sustancias de orixe mariño e aproveitamento de residuos pesqueiros para a obtención de novos compostos bioactivos, adhesivos, anti-adhesivos, coloides biocompatibles, nanoestruturas, etc.

✓ **Redución, aproveitamento dos descartes na pesca:** Melloras tecnolóxicas na extracción con incremento na automatización nas artes de pesca e tratamento abordo. Apertura de mercados para novas especies. Consolidación de boas prácticas na minimización e implantación de novas tecnoloxías e no desenvolvemento das artes de pesca.

✓ **Sistemas de apoio:** Sistemas de comunicacións que melloren a seguridade, identificación de recursos, prevención e seguimento de procesos no sector mariño. A utilización intensiva de redes de comunicacións e intelixencia artificial – combinando redes terrestres, satelitais e distintas tecnoloxías (cámaras térmicas e de infravermellos, intelixencia de patróns de movemento, ...) - permitindo unha mellora de amplo abano en distintas facetas de apoio e control no sector mariño. Investigación básica aplicada ao medio mariño.

Dirixido a

Medio Mariño con relación directa coas áreas de Saúde , Medio ambiente e Enerxía.

Moitas grazas